

Nərimanov rayonu

Ümumdünya Statistika Gününe həsr olunmuş tədbir

Statistika sahəsində əldə olunan nailiyyətlər dövlətin və hökumətin qayğısı sayəsində mümkün olmuşdur. Ulu öndər Heydər Əliyev öz çıxışlarında statistikaya yüksək qiymət vermişdir. O, Yeni Azərbaycan Partiyasının 2001-ci ilin noyabrında keçirilən II qurultayındakı tarixi nitqində demişdir: "Bizim Dövlət Statistika Komitemiz var, çox düzgün statistika aparır". Statistikanın beynəlxalq tələblər səviyyəsində qurulması üçün qanunvericilik bazasının yaradılması Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründə həyata keçirilmiş, statistikanın bazası yaradılmış, dövlət proqramları qəbul olunmuş, ardıcıl islahatlar həyata keçirilmişdir.

Oktyabrin 16-da Bakının Nərimanov rayonunun İcra Hakimiyyətində Ümumdünya Statistika Gününe həsr olunmuş toplantı keçirildi.

Tədbirdə **Statistika Şöbəsinin rəisi Hüsaməddin İsgəndərovun** məruzəsi dinlənildi. O vurğuladı ki, Prezident İlham Əliyevin əzmkarlıqla davam etdirdiyi çoxsahəli islahatlar kursu ölkəmizin iqtisadiyyatında böyük uğurlar yaratmışdır. Dövlət başçısı Heydər Əliyev siyasi kursunu qətiyyətlə davam etdirərək xalqda dərin inam yaratmış, sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının ardıcıl şəkildə və yüksək dinamizmle həyata keçirilməsinə əsaslı zəmin formalasdırmışdır.

Məlum olduğu kimi, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyasının 69/282 sayılı qətnaməsinə əsasən 2015-ci il 20 oktyabr tarixi Ümumdünya Statistika Günü elan edilmişdir. Baş Assambleya bütün üzv dövlətləri, BMT-nin ixtisaslaşmış qurumlarını, BMT sistemi təşkilatlarını və digər beynəlxalq və regional təşkilatları, o cümlədən qeyri-hökumət təşkilatları, tədqiqat institutları, media və digər bütün rəsmi statistika yaradıcıları və istifadəçiləri də daxil olmaqla, vətəndaş cəmiyyətinin Ümumdünya Statistika Günü yaxından izləməyə dəvət etmişdir. Qətnamədə qeyd edilir ki, statistika ölkələrin mədəni, tarixi və inkişaf səviyyəsindən asılı olmayıaraq, dəllillərə əsaslanan qərarlar qəbul etməsi üçün olduqca vacibdir. Baş Assambleya həmin Qətnaməni qəbul etməklə, etibarlı və vaxtında statistika və göstəricilərin yaradılması üçün milli statistika potensialının fundamental əhəmiyyət daşıdığını bir daha təsdiqləmişdir. Çünkü tutarlı məlumat milli, regional və beynəlxalq səviyyədə siyasetin formalasdırılması və monitorinqi üçün əvəzolunmaz əsasdır.

Azərbaycanın müstəqilliyi, yeni sosial, iqtisadi və siyasi şərait, Azərbaycanın Avropa Şurasına daxil olması və onun beynəlxalq əlaqələrinin genişlənməsi başqa sahələrdə olduğu kimi, statistika elminin, statistik məlumatların keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, ölkədə uzunmüddətli statistik sıraların yaradılmasına,

bununla da ölkənin statistika tarixinə və tarixi statistik külliyyatlarının yaradılmasına tələbat yaratmışdır.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin fəaliyyəti dövründə ölkə ərazisində statistik məsələlərə rəhbərlik edən vahid orqan olmasa da, ayrı-ayrı nazirliklərin tərkibində statistika ilə məşğul olan qurumlar yaradılmışdır. 1920-ci ilə qədər Azərbaycanda statistik məsələlərə rəhbərlik edən vahid orqan olmamışdır. Azərbaycan statistikasının rəsmi təşkili üçün 1920-ci il iyul ayının 8-də Nəriman Nərimanovun imzası ilə Azərbaycan İnqilab Komitəsi tərəfindən statistiklərin müvəqqəti kollegiyası haqqında əsasnamə təsdiq edilmişdir.

Müstəqillik əldə etdiyimiz 1991-ci ildən başlayaraq, Dövlət Statistika Komitəsində struktur dəyişiklikləri həyata keçirilmiş, rayon (şəhər) məlumat hesablama mərkəzləri ləğv edilmiş, bu mərkəzlərin bazasında rayon (şəhər) statistika idarələri (şöbələri) yaradılmışdır. Məlumatların işlənməsinin və texniki avadanlığın istismarının təşkili ilə məşğul olan mütəxəssislər digər sahələrə keçmişlər. Məlumatların işlənməsi texnologiyasında və kompüter texnikasının inqilabı dəyişikliklər baş vermişdir. Artıq EHM-lər öz əhəmiyyətlərini itirməye başlamış və onları daha çox iş görmək imkanı ilə yanaşı, çox az yer tutan stolüstü kompüterler əvəz etməyə başlamışdır. Bu prosesi sürətlə başa çatdırmaq, yeni proqramlaşdırma dillərini öyrənmek və yeni sistemlərin tətbiqinin vacibliyini nəzəre alaraq, ilk dəfə 1991-ci ildə Dövlət Statistika Komitəsinin Mərkəzi Aparatında 36 işçi stansiyası özündə birləşdirən məlumat şəbəkəsi yaradıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən 18 fevral 1994-cü ildə "Rəsmi statistika haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun imzalanması statistik fəaliyyətin qanuniləşdirilməsinin təmin olunmasında mü hüüm rol oynadı və Azərbaycan tarixində ilk dəfə olaraq qanunvericiliklə statistika sahəsində əsas anlayışları, onun subyektlərinin hüquq və vəzifələrini, fəaliyyətinin əsas parametrlərini müəyyənləşdirdi.

Azərbaycan Respublikasında Dövlət Statistika Komitəsinin ümumi strukturunda ciddi dəyişiklik mərkəzi icra hakimiyyəti organlarının qanunvericiliklə müəyyən edilmiş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun dövlət siyasetini və tənzimlənməsini həyata keçirmək məqsədilə baş vermişdir.

Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin Nərimanov Rayon Statistika Şöbəsi 1995-ci ildə hüquqi şəxs kimi dövlət qeydiyyatından keçmişdir. Rayon statistika şöbəsi "onlayn" və ya kağız formasında təqdim edilmiş rəsmi statistika hesabat məlumatlarının yoxlanılması, rayon

üzrə icmal hesabatlarının hazırlanması, statistik müayinələrin keçirilməsi, iqtisadi göstəricilərin təhlili, hesabat intizamının möhkəmləndirilməsi, statistik vahidlərin aktuallaşdırılması ilə bağlı işləri və s. həyata keçirir.

Aylıq və rüblük hesabatlar üzrə yekun cədvəllər sahələr üzrə tərtib edilib Dövlət Statistika Komitəsinin Baş Hesablaşma Mərkəzinin və Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin elektron ünvanlarına göndərilir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin 31 oktyabr 2012-ci il tarixli, 30/2 sayılı kollegiya qərarı ilə təsdiq edilmiş "Yerli statistika orqanları tərəfindən icra hakimiyyəti orqanlarına təqdim edilən iqtisadi-statistik məlumatlara dair tövsiyələr"ə uyğun olaraq statistik məlumatlar, bülletenlər və təhlili məruzələr müəyyən olunmuş vaxtda Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyətinə təqdim edilir.

Rayon statistika şöbəsi sosial-iqtisadi göstəriciləri əks etdirən rəsmi statistika hesabatlarının statistik vahidlər tərəfindən elektron sənəd formasında vaxtında və keyfiyyətli göndərilməsi üçün müəyyən işlər görür. Hüquqi şəxslərin hesabata cəlb olunması, bu işin məqsədi və əhəmiyyəti barədə onların maarifləndirilməsi üçün mühasibat işçiləri ilə mütemadi olaraq təlimati müşavirələr keçirilir. Onlara əməli köməklik göstərilir.

2015-ci ilin əvvəlindən hesabat intizamı və yeni tətbiq edilmiş rəsmi statistik hesabatları ilə bağlı müəssisə və təşkilatlara məktublar yazılıb. Şöbənin işçiləri tərəfindən hesabat və ya fəaliyyət göstərmədiyi barədə arayış təqdim etməyen hüquqi şəxslərin ünvanlarına da baş çəkilib. Hüquqi və faktiki ünvanları dəyişmiş statistik vahidlərin tapılması üçün digər tədbirlər də həyata keçirilir.

Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Abdin Fərzəliyevə minnətdarlığımızı bildirmək istəyirəm. O, rayon statistika şöbəsinə həmişə qayğı və diqqətlə yanaşır, meydana çıxan çətinliklərin həllində köməyini əsirgəmir.

Biz çalışırıq ki, ticarət sahəsi (seçmə kata-loqla hesabatlar təqdim olunur) istisna olmaqla iqtisadiyyatın digər sahələrində hüquqi şəxs kimi fəaliyyət göstərən bütün statistik vahidləri hesabatların təqdim edilməsinə cəlb edək. Bəzi hallarda buna nail ola bilmirik. Çünkü bu və ya digər səbəblərdən statistik vahidlərin nümayəndələri ilə əlaqə yaratmaq mümkün olmur.

Ümumdünya Statistika Gününe həsr olunmuş tədbirdə rayon icra hakimiyyətinin şöbə müdürü Zülfüqar Qasimov və rayon statistika şöbəsinin məsləhətçisi Mübariz Cəfərov çıxış etdilər.